Број 264 У Новом Саду, у субота 3. децембра (16. децембра) 1911. Година XLVI.

„Застава“ излази сваки дан двапута а недељом свецем и данима иза недеље и свеца једаред

Цена је за Угарску кад се јутарњи и вечерњи лист заједно шаље за један месец 2 круне 70 пот. а за три месеца 8 круна.

Поједини јутарњи бројеви стају 2 потуре.

ЗАСТАВА

(Јутарњи лист.)

За огласе плаћа се 12 пот. од сваке врсте оваких ситних слова.

Уредништво „Заставе“ је у кући г. Ј. Чавића. Администрација „Заставе“ налази се у кући где је Милетићева штампарија у главној ул. бр. 22

Поједини јутарњи бројеви стају 2 потуре.

ЛИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ. ИЗДАЊЕ „РАДА“ ДЕОНИЧАРСКОГ ДРУШТВА У РУМИ

Шта је са избором будимског владике?

Будимпешта, 1. децембра.

„Келети Ертешите“ доноси по „Застави“ извештај о избору архимандрита Георгија Зубковића за будимпештанског епископа, па додаје, да је овај избор у владиним круговима изазвао изненађење. То је истина. У Будимпешти су очекивали, да ће зацело бити изабрат Видицки за будимског владику. Тако је било утаначено у конференцији, која је овде одржана, а у којој су били Куен, Тиса, баров Војнић и патријарх Лукијан. Зна се, да је патријарх Лукијан покушао, да Видицког прикаже као посве невгодног кандидата, али речено му је, да се остани ћорава посла, јер у Будимпешти добро познају Видицког и желе, да баш он буде изабрат. Кад се патријарх Лукијан вратио из Будимпеште, позвао је себи Видицког и покушао је да га приволи на одступање али Видицки му је рекао: Ја нисам ничија пудла, па нећу да одступим, а синод нека ради што зна! После тога дошао је избор, који се свршио победом архимандрита Зубковића. Зна се, да су за њега гласали владике Грујић, Летић и Николић, да би и тиме приказали патријарха Лукијана као посве неспособног.

Овај избор изазвао је у Будимпешти не само изненађење као што јавља „Келети Ертешите“, него и огорчење. Овде се сасвим поуздано говори, да ће Зубковићев избор бити уништен. Један је упливни политичар огорчено узвикнуо: Кад се могао трипут бирати патријарх, биће се и будимски владика трипут! А да се то спрема, доказ је и полузванично саопштење, које је влада издала после избора. У том се саопштењу тврди, да синод није обавио избор будимског владике, јер није био ни на дневном реду, него се само сложио у кандидатима. Њихова имена саопштиће се краљу, а пошто краљ ту кандидацију узме на знање, саопштиће се синоду, да бира будимског владику. Полузванично саопштење тврди, да синод није ништа друго радио, него је само објавио и спровео у живот синодални штатут. Кандидати су пак: архимандрит Зеремски, Видицки и Зубковић.

Нема сумње, да је ово полузванично саопштење порука синоду, да избор неће бити потврђен. Пошто није изабрат онај кога је влада желела, она се прави невешта и сад не признаје избор. Она ће се извинити за ту околност, да на дневном реду није био избор будимског епископа, па ће тражити, да се поново обави избор, али ће зацело послати и краљевског комесара, који ће епископе известити, шта жели влада. Али они епископи, који су изабрали Зубковића, постигли су своју циљ. Раздражили су против патријарха Лукијана и оне који су га досада штитили, па и ти сада говоре, да је Лукијан неспособан за управу.

Тако сада ствар стоји. Што буде даље, чуће се.

Свевид.

Рат
између Италије и Турске.

Потврђују се вести, да су Талијани заузели тврђаву Тађура и да су код Бумелијане потукли и потиснули Турке. Код Бенгазија, по извештајима из Цариграда, победили су Турци Талијане, па су се морали повући. Проналазач телеграфије без жица, Маркони, стигао је у Бенгази. Код Трипелиса су Талијани показали успех. Сад ће и у Киренајки отпочети Талијани да продиру. Тамо има 24 хиљаде талијанских војника против 25 хиљаде Турака и Арапа. У Риму страхују за војску у Дерни, јер су тамо прилике врло невгодне. У Напољу се укрцало даљих 10 хиљада војника. Сад ће у Триполису имати Талијани 75 хиљада војника. Италија се спрема, да подигне зајам од 25 милиона лира. У Турској је велико незадовољство, па се говори, да ће садашњи султан бити збачен и да ће се вратити стари султан, Абдул Хамид. У Штипу и још неким местима проглашено је опсадно стање

У одбрану српске народне црквене автономије.

Пишу нам из Алибунара: Наша црквена скупштина решила је 1. (14.) децембра о. г. у својој ванредној седници једногласно, да се придружи протесту новосадске српске православне црквене општине против наметнутог синодског штатута.

*

Досада су протестовале ове црквене општине: Нови Сад, Негославци, Старчево, Ст. Сивац Војка Ириг, Тител, Стара Молдава, Доњи Ковиљ, Елемир, Кишфалуба, Јарковац, Потпорањ, Сенад, Вуковар, Фердин и Алибунар. Осим тога протестовао је клуб срп. нар. организације у Будимпешти.

Подрепашко царство

Башахид, 30. новембра.

Од како су подрепаши дошли на владу у епархији темишварској беше им трн у оку башахидска црквена општина, јер у њеној управи седе сами радикали, а већ само зато што су радикали довољно је, да кажњени и растерани буду. — Ово ремек дело имао је да изведе наш господар Марко гвожђар и његов најамник Сава Николић, перовођа наше црквене општине.

Перовођа је стално утицао и ту жакао, а господар Марко црквеном одбору судио.

А када је црквени одбору већ дозлогрдило, покушао је таквог перовођу, који стално смета миран рад црквеног одбора, самовласно и без знања председниковог издаје изводе записника и употребљава црквени печат, да га из своје средине уклони. И беше му судба запечаћена. Одмах је дојурио господар Марко, спровео истрагу и пронашао да је црквени одбор био ренитентан према власти, што није хтео да трпи таког перовођу у својој средини. Због тог ужасног преступа распушта се цео црквени одбор и одузима се бирачко право председнику на 3 године, деветорици одборника на годину дана, а има се именовати од наших подрепаша давно жељени „управни одбор“.

На жалост и саборски одбор је потврдио ту незакониту пресуду.

Незаконита је пак пресуда зато што се таквом казном облажу највећи грешници, а не људи, који су поштено и савесно управљали па и унапредили црквени иметак. Не законита је зато, што све донде догод није и скупштина распуштена нема места именовању управног одбора; незаконита је и зато, што се отпуштају и 6 торица одборника и потпредседник против, којих никакве тужбе није било, па према томе не може бити места ни пресуди.

Жалосно је, велим, што је саборски одбор ту незакониту пресуду потврдио, јер са тим нас принуђава да потражимо против таког насиља правног лека тамо, где не би требало да нас терају Но док сваког родољуба бацају у бригу такве жалосне појаве, донде се господар Марко са његовим подрепашима радује, јер је циљ постигнута, порушен је и опет један град радикалски

Успех једнога Србина самоука.

Пишу нам из Старог Врбаса, да је Лазар Чичулић, гимназиста, даровити син Ненада Чичулића из Врбаса, показао особити дар за технику. Он је пронашао крилатицу (машину за лећење), којом се може узлетети из вароши или баште, а на крилатицама, које су други изумели, може се узлетети само на равном месту. Он је неколико ноћи превртао јастук, док је успео. Његова крилатица диже се одмах усправно у ваздух И у рату ће бити ова крилатица од великих последица Лазар Чичулић је доказао, да је кадар оправити сваку машину. Оправио је аутомобил једнога адвоката, који је већ био оправљан од многих техничара, али нису га могли оправити. Лазар Чичулић родио се 1895. године. Већ у раном детињству одликовао се својом даровитошћу. Кад је био од 9 година, направио је вршаћу машину у малом, и од тога је доба увек радио. У 12-тој години својој био је вођа у радњи свога оца око машина. Нема те машине, коју радња Ненада Чичулића не може оправити. У седмој години изгубио је у радњи леву руку Оправио је пре годину дана мотор, чему се сви техничари чуде. Сви га сада у Врбасу зову „инцилиром“.

Кратке вести.

— На воз, којим је путовала бугарска краљица Елеонора, бацио се иза Ђура неко каменом, који је разбио прозор на вагону, али нико није повређен.

— У Галицији је откривена читава дружина руских шпијуна. У Бродију ухапшена је једна жена. Ухапшено је 16 особа.

— Љубавница покојног бечког градског начелника Луегера, сликарка Белкида, починила је самоубијство, јер су се Луегерови пријатељи ружно понашали према њој.

— Клофачев листу Прагу заплењен је због тога, што је донео вест о мобилизацији аустро угарске војске.

— У Паризу су умировљени генерали управљали једном банком и упропастили јој милијон и по круна.

— Највећи карташ на свету је Ернест Бензин, који је пре десетак година изгубио на картама 6 милијона круна.

— У Њујорку је необично топло. Паркови су зелени а воћке пупе. Већ десетак година није било тако топло време у зиму

— У Ници су пронашли нову репатицу, која се тешко распознаје Видеће се јасније почетком фебруара о. г.

— Из Париза јављају, да је крилатић Летем пао и на месту остао мртав.

— Португалској вароши Еспинхо прети опасност да је морски таласи поплаве. До сада је вода порушила 25 кућа.

— Између електричног трамваја и мртвачких кола догодио се у Будимпешти сукоб, па је мртвачки сандук пао на земљу.

— У Темишвару је ухваћен Јован Златна, који је осумњичен због прављења лажног новца. Код њега је нађено 4400 круна доброг новца.

— Министар просвете у Србији одобрио је, да се у Нишу отвори приватна гимназија.

— Одржана је лицитација за довршивање нове скупштинске зграде у Београду, која ће стати 1,322.00 круна.

Време.

Према телеграфском извештају од 2. децембра може се очекивати благо, касније ветар, местимице киша.

Брзојави „Застави“.

Стигли 2. новембра.

Угарски сабор.

Будимпешта. О прорачуну министарства просвете говорио посланик Шаги.

Аустријски сабор.

Беч. Посланик Фридман ставио предлог, да се талијанска правна велика школа отвори у једном месту Истре или Градишке, а можда и у Трсту. Идућа седница биће писмено саветата.

Енглески краљ у Индији.

Лондон. Енглески краљ положио је у Делхију камен темељац за нову главну варош,

где ће од сада бити седиште индијске владе.

Министарска саветовања.

Беч. Оба министра председника и оба министра домобранства одржали су са војним министром Луфенбергом конференцију о војничким питањима Куен и домобрански министар Хазаји после тога засебно конферисали и отпутовали у Будимпешту.

Српска народна скупштина.

Београд. У скупштини се води расправа о прорачуну.

Ириг. *Радикални кандидат Бабић добио 516* владин кандидат Стева Попвић-Вацка, 517, а остали гласови пали на самосталце и социјалисту У суботу ужи избор између радикала Бабића и владиновца Поповића.

Карловци. Избор завршен у 5 сати после подне. Владиновац др, Лаза Секулић добио 382, *радикал др. Ђорђе Красојевић 306*, коалицијаш др Хинко Хинковић 274 гласа. У суботу ужи избор између радикала Красојевића и Владиновца Секулића.

Митровица. *Др. Жарко Миладиновић, радикал, добио 320*, др. Душан Поповић самосталац 360, а Тоша Василић владиновац 120. Ужи избор биће у суботу између радикала дра Жарка Миладиновића и самосталца дра Душана Поповића.

Илок. Биће ужи избор између радикала дра Св. Новака и владиновца архимандрита Бранковића. Мађари просипају силан новац. Два радикална бирача ухапшена.

Мартинци. Др. Влада Николић добио 759 гласова, Душан Поповић 229, Милан Младеновић 220. Бојска опколила изборно место.

Рума. Жигић 564 гласа, Марковић 86, Мезер 8754.

Загреб. Изабрато досада 15 коалицијаша, *2 српска радикала*, 12 праваша, 12 владиноваца и 3 члана сељачке странке. У Кореници изабрат Свет. Прибићевић, у Огулину Николић Подрински, у Загребу првом срезу бан Томашић у другом загребачком срезу Спевец, у трећем праваш Хруспић. Спевец изабрат и у Видовици. *Четири радикала* улазе у ужи избор. У Земуну изабрат Чаврак. Још се не зна резултат свих избора.

Одговорни уредник
Мита Клицин.

Трговина.

Будимпешта, 15. децембра 1911.
(Брзојавни извештај).

Готова роба.

Раж прве каквоће 20 к. 20 п. до 10 к. 30 п.

Јечам за храну 19 к. 85 п. до 20 к 05 пот.

Јечам за кување пива — к. — п. до — к. — п.

Зоб прве каквоће 19 к. 60 п. до 19 к. 80 п.

Зоб средње каквоће 19 к — п. до 19 к. 40 п.

Кукуруз домаћи 16 к. 80 п. до 17 к. 10 п.

Термини.

Жито за април 23 кр. 48 пот. до 23 к. 50 п.

Раж за април 1911. 20 к. 48 п. до 20 к. 50 п.

Кукуруз за јули 1912. 16 к. 94 п. до 16 к. 96 пот.

Грех је имати а не умети, :-: или не хтети :-: приликом се користити.

Благодат среће и користи, најбоља је за сваког оног, који приступи као задругар међу народне припомоћне задруге

„ДОБРОЧИНСТВО“ у ЗЕМУНУ

која је одобрена и протоколисана по кр. кот. као трговачки суду у Земуну под бројем 21981 гр. Р. 1480.

Прима чланове од 18—80 г. старости без лечничке сведоџбе те већ након месец чланстав исплаћује посмртнину

Тражи поверљиве заступнике уз знатну провизију. 1888 6—6

БАНКАРСКА КОМИСИОНАРСКА РАДЊА

набавља зајмове на амортизацију и хипотеку под најповољнијим условима **од 10—65 год. по најумеренијој камати**, брзо и тачно. **Провизија се плаћа кад се зајам спроведе**

Имадем на продају више хиљада јутара прве класе земље у Банату и Бачкој на отплату.

Посредује разне продаје и купове поседа и кућа. Обавештаје даје уз приложену пошт. марку за одговор.

Светозар М. Косовац.
452 44—104 **Нови Сад.**

Продајем своју кућу

у паробродској и казавџијској улици у Митровици (Срем)

Др. Јован П. Панаотовић,
Нови Сад Флатова ул 10.
2019 1—3

ТРГОВИНА ШПЕЦЕРАЈА И ДЕЛИКАТЕСА

Јована Поповића у Панчеву

оферира без обавезе, по 100 кила са свог стовариштa у Панчеву, за готов новац, без шконта, и шаље само уз поузеће I. овогодишњи здрави **ОРАХА** по фор: 26·50. Иста трговина потребује и два старија помоћника, који би одмах ступити могли. 2017 1-4

ТВОРНИЦА КОЖЕ
СРПСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ
дионичарског друштва
у Новом Саду

довршила је и опет једну већу партију кожа **ЂОНОВА** за опанчаре. — Како се ова роба због своје **изврсне каквоће** веома тражи, то ће се и ова партија од 500 комада брзо разграбити, у интересу је дакле г г. опанчара, да се са поруџбином **што пре** пожуре Цене су фабричне. Поруџбине са стране обављамо тачно и брзо поузећем. 2018 2-10

ШТУПЕРА

од сваке врсте винове лозе имам на продају готове калемљене.
Обратити се на

Кару Кајзера
2000 2—3 **Ириг**

Слане Рибе

МОРУНЕ сечене
СОМА сеченог

и све остале друге сорте. Слане рибе имадемо на продају као **Шарана** великог и малог. *Штуке, Деверике, Смуђа, Таранке* по најнижој цени, шаљемо г. г. трговцима железницои, а приватним муштеријама поштом.

Петровић и Пантић
2002 3-6 Вршац (Versecz) Banat.

У ПАЖЊУ !! свима !! папучарским послодавцима!

Имадем на стоваришту велику количину високих, полувисоких и сниских **ШТИКАЛА**, такођер и сваковрсних **КАЛУПА** на продају (н. пр. сегедински). Пуне калупе за сниске, за просте и за коване папуче Такођер имадем за коване и за шивене опанке калупе. — Цене су од високих штикала 9 потура пар, сниске штикле 40 пот. туце. Калупе по 90 пот. пар Ко поручи 1000 пари високих штикала, добије по 8 потура пар.

Kónya Ferencz,
2020 1-1 Велики Бечкерек.

Своју кућу у којој постоји шпецерајска трговина на врло жавом и прометном месту, због напуштања садањег пребивања продајем из слободне руке одмах. За поближе обавештање ваља се обратити власнику у Новом Саду, Атилина ул. бр 34
1918 — 3 **Ládi József.**

ЗА своју ковачку радњу потребујем помоћника који може у радњу ступити одмах Место је стално плата према погодби.

Ђура Лудошки Пера
2006 2-2 ковач Самош torontal v m.

На продају ванредно леп **виноград** 1½, који је засађен на најплеменитијом лозом и воћем у Каменици код „Војинове“ воде под врло повољним условима. — Ближе обавештаје даје уз приложених 20 потура марку **Банкарско-комисионарс. радња СВЕТОЗАРА М. КОСОВЦА — Н. САД.**
1962 3—3

!! СРЕМЦИ !!

Најбржа, без икаквог одбитка и најјефтинији зајам **даје Манојловић и Другови привредна банка.** — За условеваља распитати у Митровици (Mitrovica) Srem, Školska ul. br. 16.
1990 2—12

СВОЈУ ПЕКАРСКУ И КОВАЧКУ РАДЊУ :-:

које постоје у једној кући у средини села на главној улици и са успехом већ од више година добро раде, **издајем под кирију**, и то пекарску од 1. јануара 1912. а ковачку од 18. априла исте године. Исто тако имадем *на продају* **ожиљени калема**, разне врсте грожђа винског и асталског по К 120 од хиљаде. За све ово ваља упитати власника **Миту Никетића** *Каменица (Срем.)*
1943 5—10

ПРИСПЕО ЈЕ **ВЕЛИКИ ИЗБОР** готовог одела за јесењу и зимску сезону, све по најновијем крају ::: за господу, госпође и децу. :::

Трговина готовог одела ПАНТЕ СПАИЋА НОВИ САД
Дунавска улица бр. 36.
Цене јефтине! 1778 6-10

ПРОДАЈЕМ ПОСЕД ОД 720 ЈУТАРА

из слободне руке. Посед се налази у Босни, близу жељезнице и нема крчевине. Цена му је сто и двадесет хиљада круна, и то половина се мора положити одмах, а половина кад се хоће 6% камате. Земља је изврсна.

За услове треба питати **Н. М. Митровица** — Mitrovica — Srem školska ul. 16. 1989 3—4

Земљи док је радије!

СРБИНЕ, ПОМАЖИ СВОЈЕ ТРГОВИНЕ!!

новоотворена
српска гвожђарска радња
М. Георгијевића и Друга
НОВИ САД.
Житна пијаца код Црног Орла

препоручује свакоме Србину богато :: стовариште гвожђарске робе: :: гвожђа за коваче, браваре и коларе, разних окова за тишљере (столаре), брава, разних локотова, кључева, ланаца, пута, лопата, ашова, мотика, плугова, читавих и појединих делова, коса, сикира, будака, тестера велики и мали, лонаца, шерпења, котлова тучани и другог кухињског посуђе, као и разних других гвожђарија и штаљерског дрота за мељаре. :::

Цене јефтиније него игде!

Купујте и своје потребе подмирујте само код свога Србина, где ћете најбоље, најтачније и најјефтиније бити послужени. 1483 10—19

Препоручујемо се свакоме и молимо за што многобројнију посету.

С поштовањем
М. Георгијевић и Друг,
житна пијаца код Црног Орла.

=○ СВОЈ СВОМЕ!!! ○=

У ПАЖЊУ!

Част ми је овим п. н. п. Новога Сада и околине, до повољног знања ставити, да ћу

своју
ТАПЕТАРСКУ РАДЊУ

преместити од 1. децембра по рим. кал. на Житну Пијацу, преко пута од Браће Кенигштетлера у кућу бр. 18. где ћу своје стовариште разноврсног намештаја на углед публици моћи боље изложити, стога учтиво позивам п. н. п. публику да ме својом посетом удостоји, и да се увери о каквоћи и јефтиним ценама које сам у стању чинити, **јефтиније него ико.** За што обилнију посету молим.

С поштовањем
СТЕВА ХОРОШКО
тапетар и декоратер
1476 8—20

Продајем млин
са бензин-мотором

од 16 коњских снага, који се налази у средини села Цена је К 12.000. Обратити се на власника

Мишу Видакова
1952 2—3 Kölpény (Bácska).

Што народ каже то је вечита истина да је у **Вилићевом депову шљивовица**
У РУМИ
да се човек болан лечи. Љубазна послуга, греши ко макар 1. сатљик за пробу не попије. Велике штале и шупе де се могу 50 кола сместити. 2001 3—10

ДА ЛИ СУ ВАМ СВИЊИ БОЛЕСНИ?

па и ако нису, а ви одмах поручите чувени прашак „МАСТИН“ дра Трнкоци. За кратко време ће те се уверити, да свињи напредују. **Код сваке кутије има упутство како се даје. Једна кутија ¼ кг. 25 новчића.** а поштом најмање 4 кутије шаље

Лука В. Вучковић
код „Шаргарепе“
1932 2—5 **Нови Сад.**
Препродавцима код 15 кутија рабат!

Ћутљи док је радије!

Електрична штампарија дра Светозара Милетића у Новом Саду.